

4.oktober 2021

Norsk Fosterhjemsforenings innspill til regjeringserklæringen 2021 – 2025

Norsk Fosterhjemsforening er en bruker- og interesseorganisasjon som representerer 3400 fosterfamilier. 9 av 10 barn som av ulike grunner ikke kan bo hjemme med sine foreldre bor i fosterhjem. Fosterhjemfeltet er ett av barnevernets mest kompliserte områder.

Barn i fosterhjem trenger at ny regjering tar aktive grep for å skape en trygg fosterhjemsomsorg tuftet på rettssikkerhet og tilstrekkelige ressurser.

Norsk Fosterhjemsforening vil anbefale følgende punkter til regjeringserklæringen:

- **Regjeringen vil styrke fosterhjemsomsorgen og kommunenes økonomiske handlekraft på området**
Barn i fosterhjem trenger ulike tiltak og skreddersøm fra hjelpeapparatet for å bli trygge, oppleve utvikling og mestring av sin hverdag. Å investere i å sikre fosterbarn trygge utviklings-støttende tiltak er et av samfunnets viktigste oppgaver. Samtidig er det samfunnsøkonomisk det viktigste vi gjør å ivareta at barn kan mestre livet. Kommuneøkonomien må ikke være til hinder for at dette skjer.
- **Regjeringen vil øke rekruttering av bærekraftige fosterhjem. Å satse på fosterhjem er å satse på forebygging.**
Det er i kommunale fosterhjem de fleste barn bor som ikke kan bo med foreldre. Fosterhjem gjør en uvurderlig jobb med å ivareta samfunnets mest sårbare barn, hindre en skjevutvikling og hjelpe til livsmestring. Å satse på fosterhjem fremfor institusjon sparer samfunnet for store kostnader. Skal dette være forsvarlig må fosterhjem støttes og sikres for ivaretagelse av barna, og valg av tiltak må i det konkrete tilfellet være til barnets beste.
- **Regjeringen vil jobbe for å få ned det høye tallet av ikke planlagte flyttinger**
Et fosterhjemsoppdrag krever skreddersøm av tiltak slik at fosterhjemmet klarer å stå i oppdraget og gi tilpasset omsorg. Dette stiller krav til tverrfaglige offentlige tjenester av høy kvalitet og forsvarlige rammebetingelser. Konflikter som oppstår må løses, slik at barn ikke flyttes av den grunn, og fosterforeldre må rekrutteres med bakgrunn i et realistisk bilde av rolle, mandat og de faktiske rettigheter som fosterforeldre har/ikke har i oppdraget.

Regjeringen vil bidra til punktene over ved å jobbe for følgende:

Helhetlig gjennomgang

Sikre en helhetlig gjennomgang av fosterhjemsomsorgen i nær dialog med fosterhjemmene.

Styrke rettssikkerhet for barn i fosterhjem og fosterhjemmene og utvide mandatet for barnevernutvalget som skal se på rettssikkerheten i barnevernet, til å omfatte barn i fosterhjem og omsorgsgivernes situasjon.

Fosterhjemsomsorgen er en del av velferdsretten, men mangler grunnleggende rettssikkerhetsgarantier. Barnets omsorg er i dag basert på en privatrettslig kontrakt hvor fosterhjem mangler klageadgang, og hvor kontrakten ensidig og vesentlig kan endres av barnevernstjenesten underveis. Fosterhjemmet er priggitt den saksbehandler man møter uten regler som sikrer forutsigbarhet, uten klageadgang på avgjørelser, uten kontradiksjon og innsynsrett i saken, uten bistand ved samarbeidsvansker. «Løsningen» er å si opp avtalen om man ikke kommer til enighet. Drastiske tiltak som (akutt)flytting av fosterbarn ut av fosterhjemmet kan i dag besluttes uten sikring av at den avgjørelsen overprøves.

Sikre rett tiltak til hvert barn til rett tid

Alle barn som plasseres utenfor hjemmet av barnevernet skal få en tverrfaglig kartlegging av psykisk helse, somatisk helse og tannhelse og at det utarbeides et regelverk som sikrer at barna får ivaretatt retten til helsekartlegging på en god måte. Da er det videre viktig at kommunen finansierer og følger opp tiltak som kartleggingen viser at barnet trenger.

Sikre rett og nødvendig kompetanse og kapasitet, samt økonomisk handlingsrom

Sikre at staten skal ha ansvar for kvalitet på tjenestene og finansiering selv om kommunene er delegert myndighet i fosterhjemsomsorgen. Staten må ta ansvar for overføring av kompetanse inntil kommunene er i stand til å overta alt ansvar og oppgaver som barnevernsreformen fører med seg. Staten må garantere at barn i fosterhjem og deres omsorgsgivere får forsterkning de trenger og sikre øremerking av tilstrekkelig med midler når den statlige refusjonsordningen avvikles.

Ingen skal tape økonomisk på å ta på seg et fosterhjemsoppdrag

Sikre at omkostninger og risiko forbundet med å påta seg et fosterhjemsoppdrag må bæres av samfunnet og ikke av det enkelte fosterhjem.

Sikring av bemanningsnorm i barnevernet

Sikre at saksbehandler i barnevernet følger opp et begrenset antall fosterhjem slik at man kan følge opp tilstrekkelig. Fosterhjem trenger skreddersøm og behov kan variere med barnets utvikling og hjemmets utfordringer.

Ettervern må sikre trygg overgang til voksenlivet

Barn i fosterhjem må sikres rett til et hjem og tilpassede tiltak også i ettervernsfasen frem til 25 år. Ingen ungdommer i fosterhjem skal sluses over på NAV tiltak som hovedløsning, men som andre ungdommer ha hjemmet som en trygg base i sitt unge voksenliv. Fosterforeldrene skal tas med som en viktig partner sammen med ungdommen i planlegging av ettervernstiltaket.

Med vennlig hilsen

Norsk Fosterhjemsforening

Generalsekretær